

חיים בשותפות

משרד החינוך

שיא 2 בחינוך
בית חינוך חברתי, ערכי ולימודי

לכבוד ראשי הצוותים
בוועדת חיים בשותפות

שלום וברכה,

הנדון: ריכוז תובנות ממפגש שיתוף של גופי החברה האזרחית

ביום חמישי, כ"ה בשבט ה'תשפ"ב, 27 בינואר 2022, התקיים מפגש שיתוף עם ארגוני החברה האזרחית, בנושא חינוך לחיים בשותפות ומיגור, מניעה וחינוך נגד גזענות.

המפגש התקיים בהשתתפות שרת החינוך חה"כ ד"ר יפעת שאשא ביטון.

מטרות המפגש היו:

1. יצירת תשתית המאפשרת הכרות, תיאום ציפיות ושותפות בתהליכים ובפעולות בתחום.
2. חשיפת המשתתפים למהלך שמובילה הוועדה המשרדית בתחום 'חיים בשותפות'.
3. חשיבה משותפת, העלאת רעיונות, תובנות ונקודות מבט מגוונות לקידום הנושא.

בחלקו הראשון של המפגש, הוצגו בפני המשתתפים מטרות הוועדה ופירוט המהלכים והמנגנונים לפעולתה.

בחלקו השני של המפגש, התחלקנו ל-9 חדרי דיון, בהתאם למטרה 3 לעיל.

מצ"ב ריכוז התובנות וההמלצות שעלו בשיח. תודה לגבי לילך אפלטון על חילוץ התובנות שעלו בחדרים.

אנו מזמינים אתכם לעיין ולנסות לאמץ תובנות/המלצות הרלוונטיות לקידום החשיבה בצוות שלכם.

בברכה

ד"ר שרה זילברשטרום, לשכת שרת החינוך
מנהלת הוועדה

אבי גנון, המשנה למנהלת הכללית
יו"ר הוועדה

העתק:

הצוות המוביל

גופי החברה האזרחית שהשתתפו במפגש השיתוף
חברי הוועדה "חיים בשותפות"

ריכוז תובנות והמלצות שעלו בחדרי הדיון במפגש שיתוף החברה האזרחית

מענה בתוך בתי הספר

- שילוב פעילויות חווייתיות ומשחקים לבני הנוער בנוסף למערכי שיעור פרונטליים בנושא
- הנעת תהליך השותפות באמצעות תומכי הוראה וכוח אדם חיצוני
- חיזוק הזהות הפרטיקולרית והשייכות
- יצירת שוויון במערכת החינוך : הסללת תלמידים לקראת בגרות בכל המגזרים

הכשרות

- הכשרת עובדי הוראה : קורסים בנושא חיים משותפים וחינוך נגד גזענות
- מתן כלים למורים במסגרת הכשרתם ובמסגרת הפיתוח המקצועי, המורים כסוכני שינוי
- הצמחת מנהיגות בפריפריה הגיאוגרפית והחברתית

תכני הלימוד

- גיוון תכני הלימוד : על התלמידים ללמוד הן על ההיסטוריה שלהם והן על ההיסטוריה של קבוצות אחרות
- פיתוח תוכנית מגיל גן ועד על יסודי המנחילה מיומנויות של הקשבה, של אינטראקציה עם האחר ניהול קונפליקטים והקשבה לזולת
- לימוד השפה הערבית בבתי ספר יהודיים (חיזוק הערבית המדוברת), וכן לימוד השפה העברית בבתי ספר ערביים
- ייצוג התרבויות השונות בחומרי הלימוד
- איזון בתכנים הנלמדים ומתן ייצוג לעדות המזרח
- חובת הלימוד של הנושאים הללו גם בחינוך הממלכתי-דתי והממלכתי-חרדי

שיתופי פעולה

- חיזוק השותפות בין ארגונים שונים למשל בין משרד החינוך לבין עמותות, הרשות המקומית ומשרדי ממשלה נוספים
- שיתוף ההורים והמשפחות, דגש על עבודה משותפת
- שיתוף פעולה עם תנועות הנוער : חיזוק הנושא בתנועות הנוער

מענה משרדי

- הקמת אגף במשרד החינוך המטפל בנושאים הללו, וכן מינוי מפמ"ר לנושא
- הקצאת תקציבים במערכת החינוך לטובת הנושא
- מיסוד והגדרת הנושא כמקצוע חובה
- מתן מעטפת וחיזוק לארגונים השונים (בעיית בירוקרטיה ותקציב)
- מינוי רכז ייעודי לנושא בבתי הספר
- פיתוח מודל מארגן על מנת ליצור שפה משותפת
- החזרת הנושא השנתי
- שילוב יותר מורים ערבים בבתי ספר יהודיים
- מתן מענה לכל מגזר (דתיים, חילוניים, ערבים, יהודים) באופן שונה
- הקמת בתי ספר משותפים: דו-לשוני, חילוני-דתי, יהודי-ערבי, בעלי צרכים מיוחדים

מפגשים

- לייצר מפגשים בין הקבוצות השונות: יהודים-ערבים, דתיים-חילוניים דרך קליטת מורים מאוכלוסיות אחרות, חילופי מורים, מפגשי תלמידים, סיורים, ביקורים ועוד
- יצירת מפגשים תהליכיים ולא חד-פעמיים העוסקים בדילמות ובסוגיות משותפות של הקהילות השונות
- עידוד בתי ספר דתיים לאומיים להיפגש עם ערבים ישראלים

גיבוש תוכניות

- בניית תוכנית אסטרטגית למניעת ניכור בין החברה היהודית לחברה הערבית
- אימוץ מודלים הקיימים בארגונים שונים
- גיבוש תוכנית חינוכית לערים מעורבות, בתי ספר תאומים
- הקמת מרכזי גישור ברשויות המקומיות בשיתוף מורים, תלמידים, חינוך פורמלי, חינוך בלתי פורמלי